

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Liliana Catan,

Judecători - Iurie Diaconu, Ion Guzun, Constantin Alerguș și Nadejda Toma, judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Cristina Iachimov în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui:

Șolda Petru Victor, născut la 29 martie 1957, originar din or. Edineț, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alecu Russo 22, ap. 37;

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță:* 21.02.2012– 20.06.2012;
- *instanța de apel:* 23.08.2012- 15.04.2013;
17.01.2014-05.11.2014;
- *instanța de recurs:* 20.08.2013- 03.12.2013;
30.01.2015-10.03.2014.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 iunie 2012, Șolda Petru a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală i-a fost înaintată învinuirea lui Șolda Petru pentru faptul că el, la începutul lunii aprilie 2002, deținând în proprietate 50% din apartamentul nr.73 de pe str. A. Russo 22, mun. Chișinău, care a fost procurat la 19 octombrie 1989 în timpul căsătoriei cu Șolda Valentina, ce constituia o proprietate comună în devălmășie, fiind în situație de conflict și divorț cu ultima, în timp ce ea era plecată la lucru peste hotarele Republicii Moldova, în scopul sustragerii bunurilor prin escrocherie, i-a apărut intenția de a înstrăina cota de 50 % din apartamentul menționat ce-i aparținea lui Solda Valentina, fără a o înștiința pe ultima, iar banii obținuți să-i însușească în scopuri personale.

Pentru realizarea scopului criminal indicat, în circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală a falsificat semnătura soției sale Șolda Valentina din procura autenticată și înregistrată cu nr.1655 din 03 aprilie 2002 la notarul Olga Bușuleac, potrivit căreia Șolda Valentina ar fi dat acordul de înstrăinare sub orice formă a apartamentului nr.73 din str. A. Russo 22, mun. Chișinău.

Ulterior, Șolda Petru prin intermediul agenției imobiliare "Gofma Consulting", prezentînd procura și susținînd prin înșelăciune față de Corneliu Candeba că este proprietarul apartamentului cu drepturi depline, inclusiv dreptul de dispoziție asupra 50 % din cota ce aparține lui Șolda Valentina, 1-a convins pe ultimul să procure apartamentul la prețul de 10 500 dolari SUA.

În continuare, în scopul camuflării intențiilor sale infracționale și pentru a obține încrederea victimei Corneliu Candeba, la 23 aprilie 2002, aflîndu-se în sediul notarului privat Rudco Valeriu, amplasat în mun. Chișinău, str. Șciusev 68, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare autenticat notarial și la înregistrat în registru notarial cu nr. 2113, conform căruia Șolda Petru vindea, iar Candeba Corneliu cumpăra apartamentul nr.73 de pe str. A. Russo, 22, mun. Chișinău, transcris în Registrul cadastral teritorial Chișinău cu nr. cadastral 010031214401073 la 11 aprilie 2002, la prețul de 23 112 lei.

În aceeași zi, după întocmirea contractului de vânzare-cumpărare menționat Șolda Petru, aflîndu-se în mun. Chișinău, în loc nestabilit cu certitudine de organul de urmărire penală, a dobîndit ilicit de la Candeba Corneliu prin intermediul directorului agenției imobiliare "Gofma Consulting" SRL Tărăburcă Dumitru, care a acordat servicii de intermediere, bani în sumă de 10 500 dolari SUA, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei de 13, 48 lei pentru un dolar SUA, constituia 141 540 lei, utilizîndu-i în interes personal, prin ce a cauzat părții vătămate Candeba Corneliu o daună în proporții deosebit de mari, ceea ce constituie 7 077 unități convenționale, iar lui Șolda Valentina i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari în sumă de 70 770 lei, echivalent a 1/2 din costul apartamentului, ce constituie 3 538 unități convenționale.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului procurorul a indicat faptul că instanța de judecată odată cu adoptarea sentinței de achitare a inculpatului de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal a apreciat critic declarațiile

martorilor acuzării, Bușuleac Olga și Tărăburcă Dumitru și greșit a apreciat drept veridice declarațiile inculpatului și ale martorului Tărăburcă Larisa.

Deasemenea, instanța de judecată în sentința de achitare a apreciat greșit declarațiile inculpatului precum că nu a fost prezent la notarul Valeriu Rudco în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului, dar s-a prezentat doar la SRL „Gofma Consulting”, cu toate că partea vătămată Candeba Corneliu, martorii Rudco Valeriu și Tărăburcă Larisa au indicat direct că acesta a acționat în calitate de vânzător și a prezentat notarului procura autenticată și înregistrată cu nr.1655 din 03 aprilie 2002 la notarul Olga Bușuleac, potrivit căreia Șolda Valentina ar fi dat acordul de înstrăinare sub orice formă a apartamentului nr.73 din str. A. Russo 22, mun. Chișinău.

Instanța de fond în sentință eronat a dat apreciere declarațiilor inculpatului precum că nu a știut despre faptul că procura din numele soției este falsă, deoarece din materialele cauzei penale, inclusiv plîngerile părții vătămate Șolda Valentina, rezulta că ultima se afla în relații ostile cu soțul Șolda Petru și exista un conflict în ceea ce privește partajarea bunurilor dobândite în timpul căsătoriei, și anume acest document inculpatul urma să-l folosească la înstrăinarea apartamentului, or în cadrul urmăririi penale fiind audiat inițial în calitate de învinuit Șolda Petru a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii și că a înstrăinat apartamentul fără acordul soției.

Deasemenea, instanța neîntemeiat a motivat în sentință că Șolda Petru nu a confecționat procura din numele lui Șolda Valentina, deoarece conform raportului de expertiză nr.2345-2346 din 28 octombrie 2011, s-a constatat că „semnătura mandantului” de pe procură probabil ar putea fi executată de către Tărăburcă Dumitru, fără a lua în considerație concluziile din raportul de expertiză nr.793 din 22 decembrie 2011, potrivit cărora, nu a fost posibil de stabilit dacă a fost executată semnătura de către Șolda Petru, Tărăburcă Dumitru sau Tărăburcă Larisa din rubrica „semnătura mandantului” din procură din cauza transcrierii stilizate literale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2013 a fost respins apelul procurorului ca nefondat cu menținerea sentinței contestate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat faptul că la pronunțarea sentinței instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a concluzionat că Șolda Petru corect a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal împrejurările fiind elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu-din

punct de vedere al coroborării lor.

5. Împotriva deciziei instanței de apel procurorul a declarat recurs ordinar prin care a invocat ca temeii art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitînd casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a menționat faptul, că decizia instanței de apel pronunțată în privința inculpatului este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării din motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Recurentul a menționat faptul că instanțele de judecată, odată cu adoptarea hotărîrilor de achitare a inculpatului de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal au apreciat critic declarațiile martorilor acuzării Bușuleac Olga și Tărăburcă Dumitru și greșit au pus la baza achitării declarațiilor inculpatului și ale martorului Tărăburcă Larisa.

Instanțele de judecată au apreciat greșit declarațiile inculpatului precum că el nu a fost prezent la notarul Rudco Valeriu în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului, cu toate că partea vătămată și martorii Tărăburcă Larisa și Rudco Valeriu au indicat contrariul.

Recurentul consideră că vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost dovedită prin probele prezentate de partea acuzării instanțelor de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2013, a fost admis recursul declarat, casată decizia recurată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției instanța de recurs a indicat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului și a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

În această privință, se constată că la examinarea cauzei, instanța de apel menținînd soluția primei instanțe, nu a argumentat din care motive a respins probele acuzării și anume: declarațiile părții vătămate Candeba Corneliu, a martorului Rudco Valeriu și, nu a apreciat aceste declarații în cumul cu cele ale martorilor Tărăburcă Larisa, Tărăburcă Dumitru și Bușuleac Olga.

La fel, la examinarea cauzei instanța de apel urma să dea apreciere și faptului că, ordonanțele privind scoaterea persoanei de sub urmărirea penală din 30 ianuarie 2012, emise în privința lui Tărăburcă Larisa (vol.II, f.d. 195-197), Tărăburcă Dumitru (vol.II, f.d. 198-200) și a lui Bușuleac Olga (vol.II, f.d. 202-204), nu au fost contestate de către inculpat, astfel Șolda Petru fiind de acord cu ele.

Prin urmare, instanța de apel în decizia sa nu a analizat aceste probe prin

prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și nu a argumentat din care motive le-a respins, prin ce a comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014 a fost admis apelul declarat, casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărîre prin care:

Șolda Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor materiale.

7.1. În urma rejudecării cauzei instanța de apel în baza probelor examinate de prima instanță și cercetate suplimentar în ședința instanței de apel, a constatat că:

Șolda Petru la începutul lunii aprilie 2002, deținînd în proprietate 50 % din ap. nr.73 de pe str. A. Russo 22, mun. Chișinău, care a fost procurat la 19.10.1989 în timpul căsătoriei cu Șolda Valentina, ce constituia o proprietate comuna în devălmășie, fiind în situație de conflict și divorț cu ultima, în timp ce ea era plecată peste hotarele Republicii Moldova, în scopul sustragerii bunurilor prin escrocherie, i-a apărut intenția de a înstrăina cota de 50% din apartamentul menționat ce aparținea lui Șolda Valentina, fără a o înștiința pe ultima, iar banii obținuți să-i însușească în scopuri personale.

Pentru realizarea scopului criminal indicat, în circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală, a falsificat semnătura soției sale Șolda Valentina din procura autenticată și înregistrată cu nr.1655 din 03 aprilie 2002 la notarul Olga Bușuleac, potrivit căreia Șolda Valentina ar fi dat acordul de înstrăinare sub orice formă a apartamentului nr.73 din str. A. Russo 22 , mun. Chișinău.

Ulterior, Șolda Petru, prin intermediul agenției imobiliare „Gofma Consulting” SRL, prezentînd procura și susținînd prin înșelăciune față de Corneliu Candeba că este proprietarul apartamentului cu drepturi depline, inclusiv dreptul de dispoziție asupra 50% din cota ce aparține lui Șolda Valentina, l-a convins pe ultimul să procure apartamentul la prețul de 10 500 dolari SUA.

În continuare, în scopul camuflării intențiilor sale infracționale și a obține încrederea victimei Corneliu Candeba, la 23.04.2002, aflîndu-se în sediul notarului privat Rudco Valeriu, amplasat în mun. Chișinău, str. Sciusev 68, a încheiat un contract de vânzare- cumpărare autenticat notarial și a înregistrat în registru notarial cu nr.2113, conform căruia Șolda Petru vindea, iar Candeba Corneliu cumpăra apartamentul nr.73 de pe str. A.Russo 22, mun. Chișinău, transcris în Registru cadastral teritorial Chișinău cu nr.010031214401073 la 11.04.2002, la prețul de 23 112 lei.

În aceeași zi, după întocmirea contractului de vânzare-cumpărare menționat, Șolda Petru aflându-se în mun. Chișinău, în loc nestabilit cu certitudine de organul de urmărire penală, a dobândit ilicit de la Candeba Corneliu prin intermediul directorului agenției imobiliare „Gofma Consulting” SRL Tărăburcă Dumitru, care a acordat servicii de intermediere, bani în sumă de 10 500 dolari SUA, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei de 13,48 lei pentru un dolar SUA, constituia 141 540 lei, utilizându-i în interes personal, prin ce a cauzat părții vătămate Candeba Corneliu o daună în proporții deosebit de mari, ceea ce constituie 7077 unități convenționale, iar lui Șolda Valentina Vasile i-a cauzat un prejudiciu în proporții mari în sumă de 70 770 lei, echivalent a 1/2 din costul apartamentului, ce constituie 3538 unități convenționale.

La concluzia respectivă instanța de apel a reieșit din probele administrate, verificate și apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludentei utilității și veridicității, luate în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor, acestea fiind:

- *declarațiile inculpatul Șolda Petru; declarațiile părții vătămate Candeba C.; declarațiile martorilor Tărăburcă D., Tărăbuca L., Rudco V. și Bușuleac O.;*

- *plângerea cet.Șolda Valentina,(vol. I, f.d.62);*

- *procesul-verbal de ridicare de la notarul Rudco Valeriu a procurii înregistrată cu nr.1655 la notarul Olga Bușuleac la 03.04.2002 prin care Șolda Valentina încredințează lui Șolda Petru să înstrăineze apartamentul 73 din str.A. Russo 22 mun. Chișinău (vol.I, f.d.37);*

- *procura înregistrată cu nr.1655 la notarul Olga Bușuleac la 03.04.2002 prin care Șolda Valentina încredințează lui Șolda Petru să înstrăineze apartamentul 73 din str.A. Russo 22 mun. Chișinău (vol.I, f.d.38);*

- *raportul de expertiză grafologică nr.2740 din 25.09.2007 conform căruia semnătura din numele lui Șolda Valentina din procura înregistrată cu nr.1655 la notarul Olga Bușuleac la 03.04.2002 prin care Șolda Valentina încredințează lui Șolda Petru să înstrăineze apartamentul 73 din str.A. Russo 22 mun. Chișinău, nu este executată de către Șolda Valentina, dar este executată de altă persoană (vol.2, f.d.14-18);*

- *contractul de vânzare cumpărare a apartamentului 73 din str.A. Russo ,22 mun. Chișinău autentificat la 23.04.2002 de notarul Valeriu Rudco cu nr. De înregistrare 2113 (vol.II, f.d.100);*

- *contractul de arvună încheiat la 03.04.2002 între cet.Candeba Cornel și SRL „Gofma Consulting” (vol. I, f.d.77-78);*

- *plângerea cet.Candeba Corneliu (vol.I, f.d.128);*

- *ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a procurii înregistrată cu nr.1655 la notarul Olga Bușuleac la 03.04.2002 (vol.II, f.d.20);*

- *procesul-verbal de confruntare efectuare între partea vătămată Candeba Corneliu și învinuitul Șolda Petru (vol.II, f.d.57-58);*
- *procesul-verbal de confruntare efectuare între martorul Tărăburcă Larisa și învinuitul Șolda Petru (vol.II, f.d.59-60);*
- *procesul-verbal de confruntare efectuare între martorul Tărăburcă Dumitru și învinuitul Șolda Petru (vol.II, f.d.61-62, 65-66);*
- *procesul-verbal de confruntare efectuare între martorul Tărăburcă Dumitru și partea vătămată Candeba Corneliu (vol.II, f.d.63-64);*
- *procesul-verbal de ridicare din 29.11.2011 de la notarul Rudco Valeriu a contractului de vânzare cumpărare a apartamentului 73 din str. A. Russo ,22. certificat cu privire la valoarea imobilului și extras din registrul bunurilor imobile (vol.II, f.d.97-101);*
- *procesul-verbal de ridicare din 08.12.2011 de la OCT Chișinău a actelor care au servit la înstrăinarea apartamentului (vol.II, f.d. 103-110);*
- *procesul-verbal de confruntare efectuare între martorul Rudco Valeriu și învinuitul Șolda Petru (vol.II, f.d. 121-122);*
- *raportul de expertiză grafologică nr.793 din 22.12.2011 a răspunde la întrebarea dacă au fost executate de către numiții Șolda Petru Victor. Tărăburcă Dumitru Eugeniu sau Tărăburcă Larisa Veaceslav semnăturile din rubrica „Semnătura mandatului” din procura în litigiu AAA 345929 nr.1655 din 03.04.2002 și din rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea în litigiu nr.3227/B din 19.04.2002 către OCT Chișinău nu este posibil din cauza transcrierii stilizate literale și volumului limitat de material grafoscopic, ce se conține în semnăturile în litigiu.*

Deasemenea, instanța de apel a menționat, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate se dovedește și prin:

- *declarațiile părții vătămate Candeba C. prezentate în cadrul urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d.49, vol. III) din care rezultă, că: „la momentul când Tărăburcă Larisa i-a arătat cartea de imobil a apartamentului, a observat că în aceasta mai are viza de reședință și Șolda Valentina, care din spusele lui Tărăburcă Larisa, la acel moment era peste hotarele Republicii Moldova; la 23 aprilie 2002 s-a întâlnit cu Tărăburcă Larisa, care era împreună cu Șolda Petru, care acționa din numele doamnei Șolda Valentina, în baza procurii nr. 1655 din 03 aprilie 2002, autentificată de notarul Olga Bușuleac”;*
- *declarațiile martorului Rudco Valeriu, din care rezultă, că „activînd în calitate de notar, la 23 aprilie 2002 s-a prezentat în biroul său Șolda Petru, în calitate de vânzător și Candeba Corneliu în calitate de cumpărător pentru autentificarea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului; Șolda Petru a prezentat procura din numele soției sale cu împuternicirile de a înstrăina*

apartamentul dat, afirmînd că soția nu este în țară dar l-a împuternicit cu procura dată să vîndă apartamentul”.

Declarațiile menționate fiind în coroborare cu declarațiile martorilor Tărăburcă L., Tărăburcă D. și Bușuleac O., precum și cu celelalte probe prezentate în sprijinul învinuirii, relevate mai sus.

În atare situație s-a constatat cu certitudine, că probele enumerate supra, demonstrează incontestabil că fapta inculpatului conține elementele constitutive ale escrocheriei și anume:

- *latura subiectivă* a infracțiunii imputate, s-a manifestat prin faptul că, urmărind scopul de cupiditate, la momentul primirii banilor de la partea vătămată, asumîndu-și un angajament declarativ și fictiv, inculpatul avea intenția să-i sustragă ilicit.

- *latura obiectivă* a infracțiunii imputate, s-a manifestat prin înșelăciunea și abuzul de încredere prin faptul că, inculpatul în relațiile cu părțile vătămate a prezentat vădit fals realitatea, a ascuns faptele și circumstanțele care trebuiau comunicate în cazul săvîrșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale, astfel fiind transmise sumele de bani benevol inculpatului de către victimă. Inculpatul încă pînă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea scopul însușirii lor și nu avea de gînd să îndeplinească angajamentul asumat, așa după cum a și procedat, avînd posibilitate reală de a folosi banii sau a dispune de ei la dorința sa, fără acordul victimei.

Instanța a menționat, că suma de bani în valoare totală de 70 770 lei, dobîndită ilicit conform art. 126 Cod penal reprezintă proporții deosebit de mari.

În susținerea concluziei privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate, instanța de apel s-a referit și la ordonanțele privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Tărăburcă L., Tărăburcă D. și Bușuleac O. din 30 ianuarie 2012, care nu au fost contestate de inculpat, astfel fiind de acord cu ele.

Versiunea inculpatului instanța de apel a apreciat-o critic, că una ce nu corespunde adevărului, ultimul urmărind scopul de a evita răspunderea penală. Motivele invocate de către inculpat au fost combătute prin probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii, cercetate și analizate mai sus.

Astfel, cu privire la vinovăția inculpatului în săvîrșirea faptei incriminate prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală specială, instanța de apel a calificat fapta reținută în sarcina inculpatului Șolda Petru în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acțiuni săvîrșite în proporții deosebit de mari.*

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a luat în considerație prevederile art.

7, 61, 75 Cod penal precum și cele ale art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală luînd în considerație faptul, că inculpatul anterior nu a fost tras la răspundere penală, se caracterizează satisfăcător, circumstanțe agravante nu s-au constatat în cauză.

Ținînd cont de circumstanțele cauzei enunțate, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, de scopul de prevenire a fenomenului infracțional în societate, instanța de apel a considerat că este rațional și rezonabil ca inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoare, la limita minimă prevăzute de sancțiunea art. 190 alin. (5) Cod penal.

8. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Cristina Iachimov în numele inculpatului, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie menținută sentința de achitare a instanței de fond.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că:

- instanța de apel a conchis despre vinovăția inculpatului doar în baza declarațiilor incerte ale părții vătămate, fapt care a încălcat principiul prezumției nevinovăției unei persoane;

- acuzatorul de stat nu a prezentat în cadrul ședinței de judecată probe pertinente și admisibile care ar confirma vinovăția inculpatului Șolda Pteru în comiterea infracțiunii imputate.

9. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Drept temei pentru declararea recursului, recurentul a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală care stipulează că, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazurile cînd în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține, că temeiul invocat nu și-a găsit confirmarea în cauza dată. Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrii atacate.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) ale aceleiași norme prevăd că*

în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor aceluiași articol, *chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul înaintat, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra la **pct. 7 – 7.1.** al prezentei decizii.

Instanța de apel corect a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, făcând o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just încadrând acțiunile inculpatului Șolda Petru în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acțiuni săvârșite în proporții deosebit e mari.*

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Analizând textul recursului declarat, Colegiul constată că, recurentul de fapt a plagiat sentința de achitare, neinvocând concret care eroare de fapt a comis instanța de apel la examinarea cauzei, fiind invocat unicul argument de bază - aprecierea eronată a probelor administrate la caz de către instanța de apel, având drept consecință pronunțarea unei hotărâri greșite de condamnare.

Se reține, că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fie influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții de cât cea pe care materialul probator o susține.

Verificînd probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei apărării, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de “*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Instanța de apel corect a reiterat că, în acțiunile inculpatului Șolda Pentu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii încriminate.

Potrivit doctrinei juridice, *latura subiectivă* a infracțiunii de escrocherie se manifestă, în primul rînd sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Astfel, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a concluzionat că, la momentul primirii banilor de la partea vătămată, inculpatul și-a asumat un angajament declarativ și fictiv, avînd intenția de a sustrage suma totală de 70 770 lei ilicit, în urma vînzării apartamentului

La fel, fapta inculpatului conține *latura obiectivă* a infracțiunii imputate, adică se constată cu desăvîrșire înșelăciunea și abuzul de încredere prin faptul, că inculpatul în relațiile cu părțile vătămate a prezentat vădit fals realitatea, a ascuns faptele și circumstanțele care trebuiau comunicate în cazul săvîrșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale, astfel fiind transmise sumele de bani benevol inculpatului de către victimă.

Prin urmare, s-a dovedit cu certitudine faptul că inculpatul a falsificat semnătura soției sale Șolda Valentina din procura autenticată și înregistrată cu nr.1655 din 03 aprilie 2002 la notarul Olga Bușuleac, potrivit căreia Șolda Valentina ar fi dat acordul de înstrăinare sub orice formă a apartamentului nr.73 din str. A. Russo 22, mun. Chișinău, prezentînd procura și susținînd prin înșelăciune față de partea vătămată Corneliu Candeba că este proprietarul apartamentului cu drepturi depline, inclusiv dreptul de dispoziție asupra 50 % din cota ce aparține lui Șolda Valentina, l-a convins pe ultimul să procure apartamentul la prețul de 10 500 dolari SUA.

În aceiași ordine de idei Colegiul reține că, reieșind din materialele cauzei și anume plîngerea părții vătămate Șolda Valentina, a rezultat că ultima se afla în relații ostile cu soțul Șolda Petru și anume exista un conflict în ceia ce privește partajarea bunurilor dobîndite în timpul căsătoriei și prin urmare această procură falsă a fost folosită la înstrăinarea apartamentului și a denaturat informația despre împluternicirile care le avea la vînzarea apartamentului față de victimă, mai mult ca atît, în cadrul urmării penale fiind audiat inițial în calitate de învinuit Șolda Petru a

recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii și că a înstrăinat apartamentul fără acordul soției (f.d.186 v.2). Deasemnea, se reține și faptul că înainte de a pleca peste hotarele RM Șolda Valentina a depus la Uniunea Notarilor din RM o cerere în care a solicitat ca în lipsa sa să nu fie făcută nici o acțiune notarială asupra apartamentului nr.73 din str. Alecu Russo 22, mun. Chișinău (f.d.25, v.I)

În opinia instanței de recurs, cele menționate mai sus sunt în coroborare cu declarațiile martorului Tarăbucă L. date în cadrul instanței de fond, care a declarat „...la imobilul dat exista o problemă juridică și anume clientul nu avea acordul soției sale la vânzarea bunului imobil.... Inculpatul știa că urma să fie prezentată din parte soției o procură falsă....” (f.d.21-24, v. III)

Prin urmare, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, Colegiul apreciază că situația de fapt a fost bine stabilită de instanța de apel, în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, încadrarea juridică dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect apreciind că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului sub aspectul infracțiunii ce i se reține în sarcină.

Astfel, argumentele recurentului precum că inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în procesul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe, care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia de cele incriminate.

În consecință Colegiul constată, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel dând o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată respectiv pe ele, argumentele indicate în cererea de recurs în asemenea situație devenind strict declarative și lipsite de suport juridic.

Rezumând cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care se face referință și prin urmare nu există temei pentru casarea soluției adoptate, Colegiul considerând decizia instanței de apel legală și întemeiată, recursul urmînd a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii contestate.

În altă ordine de idei, Colegiul remarcă omisiunea admisă de către instanța de apel la formularea dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014 potrivit căreia, a fost admis apelul declarat, casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

„Șoldă Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor materiale”, fără a fi indicat termenul privării de drepturi. Însă, datorită faptului, că prezenta decizie nu este atacată cu recurs ordinar de către procuror, Colegiul, potrivit art. 441 alin. (2) Cod de procedură penală nu poate agrava situația inculpatului în favoarea căruia s-a declarat recursul.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Cristina Iachimov în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014, pe cauza penală în privința lui Șoldă Petru, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 07 aprilie 2015.

Președinte:

Liliana Catan

Judecători:

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Constantin Alerguș

Nadejda Toma